

Saistošo noteikumu Nr. ____

**“Par grozījumiem Tukuma novada domes 2023. gada 30. novembra saistošajos noteikumos
Nr. 27 “Par ārpusģimenes aprūpes un sociālo garantiju nodrošināšanu bāreņiem un bez
vecāku gādības palikušiem bērniem Tukuma novada pašvaldībā””
paskaidrojuma raksts**

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Bērnu tiesību aizsardzības likuma 32. pants noteic, ka ārpusģimenes aprūpes mērķis ir radīt bērnam aizsargātības sajūtu, nodrošināt apstākļus viņa attīstībai un labklājībai, sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti un ievērojot viņa spējas un intereses. Esošā audžuģimenes atlīdzība nav pietiekama, lai motivētu audžuģimenes uzņemties rūpes par bērniem. Aizvien grūtāk ir bērniem atrast audžuģimeni, tāpēc bērni tiek ievietoti ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās, kuru izmaksas ir ļoti lielas, un šāda veida aprūpe saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumu pieļaujama tikai tad, ja bērnam nav iespējams nodrošināt audžuģimeni. Tas liecina, ka bērna aprūpe audžuģimenē ir vērtējama kā bērna attīstībai, individuālajām vajadzībām un interesēm labvēlīgāks aprūpes veids. Individuāla pieeja un mērķtiecīgi uz konkrētā bērna vajadzībām balstīti pakalpojumi bieži spēj attīstīt bērna spējas, prasmes, iemaņas tā, ka bērns, sasniedzot pilngadību, var dzīvot pēc iespējas neatkarīgāku dzīvi. Pašreiz audžuģimenes atlīdzību izmaksā valsts (par vienu bērnu – 171 <i>euro</i> mēnesī, par diviem bērniem – 222,30 <i>euro</i> mēnesī, par trīs un vairāk bērniem – 273,60 <i>euro</i> mēnesī). Saskaņā ar saistošajiem noteikumiem Tukuma novada pašvaldība papildus valsts atlīdzībai izmaksā audžuģimenes atlīdzību 25,00 <i>euro</i> par katru ar Tukuma novada bāriņtiesas lēmumu audžuģimenē ievietotu bērnu, ja audžuģimene ir deklarēta Tukuma novadā. Esošais atlīdzības apmērs nav konkurentsparīgs un nepiesaista jaunas audžuģimenes. Lai sekmētu audžuģimeņu attīstību, jaunu audžuģimeņu piesaisti, kā arī to, ka esošās audžuģimenes uzņem aprūpēt Tukuma novadā dzīvojošus bērnus, ir nepieciešams palielināt pašvaldības atlīdzības apmēru audžuģimenei uz 167,00 <i>euro</i> par vienu aprūpē esošu bērnu (<i>atlīdzības noteikšanai piemērota aprūpētāja mēnešalga, dalot ar maksimālo bērnu skaitu, t.i., 6 bērni</i>). Ministru kabineta 2018. gada 26. jūnija noteikumu Nr. 354 “Audžuģimenes noteikumi” 78.2. apakšpunkts noteic, ka pabalstu bērna apgērbu un mīkstā inventāra iegādei audžuģimenei izmaksā no tās pašvaldības budžeta līdzekļiem, kura noslēgusi līgumu ar audžuģimeni. Pašvaldība nosaka pabalsta apmēru apgērbu un mīkstā inventāra iegādei, kā arī tā izmaksas kārtību <u>atbilstoši bērna vajadzībām</u>. Pašreiz Tukuma novada pašvaldībā pabalsta apmērs bērna apgērbu un mīkstā inventāra iegādei noteikts 150,00 <i>euro</i> gadā. Esošais pabalsts ir nepietiekams, lai segtu izdevumus par bērnam nepieciešamo apgērbu, apaviem, gultas piederumiem un veļu, u.c. nepieciešamo mīksto inventāru. Faktiski izvērtējot bērna vajadzības, kā arī to, ka bērns aug un nav iespējams ilgstoši izmantot iegādāto apgērbu un apavus, secināts, ka ir

	nepieciešami vismaz 1020,00 <i>euro</i> gadā. Pabalsta apmēra celšana radītu iespēju pabalstu bērna apģērba un mīkstā inventāra iegādei izmaksāt biežāk – reizi mēnesī, nevis 2 reizes gadā, kā tas ir šobrīd. Tas ļautu vajadzības gadījumā iegādāties bērnam nepieciešamo apģērbu vai inventāru, nevis gaidīt kārtējo izmaksas reizi, tādējādi uz vajadzības brīdi neapmierinot bērna vajadzības. Pabalsts bērna apģērba un mīkstā inventāra iegādei būtu izmaksājams katru mēnesi, bet tam jābūt pietiekamam, lai varētu par to iegādāties nepieciešamās lietas. Ja esošo pabalstu sadala uz 12 mēnešiem, sanāk 12,50 <i>euro</i> mēnesī, kas nav pietiekami. Ņemot vērā minēto, ir jāpalielina pabalsta apmērs bērna apģērba un mīkstā inventāra iegādei, kā arī jāmaina izmaksas kārtība. Vienlaicīgi tiek precizēts nosacījums par samaksu audžuģimenei, kurā aprūpē bērnu ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, lai skaidri ir definēts nosacījums, ka atlīdzība 1000,00 <i>euro</i> mēnesī ir tikai par bērnu ar smagiem funkcionāliem traucējumiem.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Saistošo noteikumu ietekme uz budžetu ir: - audžuģimenes atlīdzības palielināšana uz 167,00 <i>euro</i> par vienu aprūpē esošu bērnu ((167 - 25) x 45 x 12=76 680 <i>euro</i> 12 mēnešos vai 6390 <i>euro</i> mēnesī); - pabalsta bērna apģērba un mīkstā inventāra iegādei palielināšana uz 1020,00 <i>euro</i> gadā ((1020 - 150) x 45=39 150 <i>euro</i> 12 mēnešos vai 3262,50 <i>euro</i> mēnesī). Finanšu avots: Nepieciešams papildu finansējums. Jaunas pašvaldības institūcijas un papildu darbinieku resursi nav nepieciešami.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	Saistošajiem noteikumiem nav ietekmes uz vidi. Audžuģimenes pakalpojums nav pielīdzināms komercdarbībai, līdz ar to ietekmi uz konkurenci privātā sektorā saistošie noteikumi neradīs, neietekmēs uzņēmējdarbības vidi.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Saistošo noteikumu ieviešanai nav nepieciešama jaunu administratīvo procesu ieviešana, minētie pasākumi plānoti esošo pašvaldības sociālā dienesta administratīvo resursu, procedūru un tam paredzēto izmaksu ietvaros.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošo noteikumu ieviešana nerada jaunas funkcijas vai uzdevumus. Noteikumu ieviešanu īsteno sociālais dienests esošo funkciju un uzdevumu ietvaros, kā arī cilvēkresursu ietvaros.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai papildu resursi nav nepieciešami.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Audžuģimenes atlīdzības un pabalsta bērna apģērba un mīkstā inventāra iegādei palielināšana veicinātu spēju apmierināt bērna vajadzības, jaunu audžuģimeņu piesaisti un to, ka esošās audžuģimenes būtu ieinteresētas aprūpēt Tukuma novada bērnus, kuri palikuši bez vecāku gādības. Tas savukārt veicinātu to, ka ilgstošās aprūpes iestādēs būtu jāievieto arvien mazāk bērnu, tādējādi gan radot labvēlīgākus

	apstākļus bērnam, gan arī nodrošinot bērna aprūpi, tam izlietojot mazāk pašvaldības finanšu līdzekļus, nekā tas būtu institūcijā. Stiprinot audžuģimenes, tiek ieguldīts bērna attīstībā, labklājībā, izglītošanā, kas veicinātu bērna sociālo funkcionēšanu, bērna iemaņas dzīvot patstāvīgi, nebūt atkarīgam no pašvaldības atbalsta.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Saistošo noteikumu projekts ar Tukuma novada domes Finanšu komitejas 2025. gada 19. jūnija lēmumu Nr. TND/1-6.1/25/5 (prot. Nr. 6, 2. §) nodots sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, publicējot Tukuma novada pašvaldības tīmekļvietnē www.tukums.lv . Viedokļa izteikšanas termiņš noteikts divas nedēļas no publicēšanas dienas.

Komitejas priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

Gundars Važa

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

Tukumā

2025. gada __. _____

Nr. __

(prot. Nr. __, __. §)

Par grozījumiem Tukuma novada domes 2023. gada 30. novembra saistošajos noteikumos Nr. 27 “Par ārpusģimenes aprūpes un sociālo garantiju nodrošināšanu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem Tukuma novada pašvaldībā”

Izdoti saskaņā ar Pašvaldību likuma 44. panta otro daļu, likuma “Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” 25.² panta piekto daļu, Ministru kabineta 2005. gada 15. novembra noteikumu Nr. 857 “Noteikumi par sociālajām garantijām bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās” 24.⁹, 24.¹¹, 24.¹³ un 24.¹⁴ punktu, Ministru kabineta 2018. gada 26. jūnija noteikumu Nr. 354 “Audžuģimenes noteikumi” 78. punktu

1. Izdarīt Tukuma novada domes 2023. gada 30. novembra saistošajos noteikumos Nr. 27 “Par ārpusģimenes aprūpes un sociālo garantiju nodrošināšanu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem Tukuma novada pašvaldībā” (turpmāk – Saistošie noteikumi) šādus grozījumus:

1.1. izteikt 3.1. un 3.2. apakšpunktu šādā redakcijā:

“3.1. 167,00 *euro* mēnesī par katru ar Tukuma novada bāriņtiesas lēmumu audžuģimenē ievietotu bērnu;

3.2. 1000,00 *euro* mēnesī par audžuģimenes aprūpē esošu bērnu ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, ja kopumā ģimenes aprūpē ir ne vairāk kā divi bērni un audžuģimenei ir vispārīgas zināšanas par bērna ar smagiem funkcionāliem traucējumiem aprūpi;”

1.2. izteikt 7., 8., 9. punktu šādā redakcijā:

“7. Tukuma novada pašvaldība par katru ar Tukuma novada bāriņtiesas lēmumu ārpusģimenes aprūpē ievietotu bērnu, izņemot, ja bērns ievietots drošos apstākļos, izmaksā audžuģimenei pabalstu apgērba un mīkstā inventāra iegādei 1020,00 *euro* gadā. Objektīvu apstākļu dēļ Tukuma novada sociālais dienests ir tiesīgs izsniegt pabalstu bērna apgērba un mīkstā inventāra iegādei mantiskā veidā.

8. Ievietojot bērnu audžuģimenē (pirmreizēji viena gadījuma ietvaros), pabalstu bērna apgērba un mīkstā inventāra iegādei izmaksā par diviem mēnešiem šo saistošo noteikumu 9. punktā noteiktajā apmērā. Ja bērns audžuģimenē uzturas ilgāk par diviem mēnešiem, pabalsts apgērba un mīkstā inventāra iegādei tiek izmaksāts šo saistošo noteikumu 9. punktā noteiktajā kārtībā.

9. Pabalstu apgērba un mīkstā inventāra iegādei izmaksā vienu reizi mēnesī, par katru ar Tukuma novada bāriņtiesas lēmumu ārpusģimenes aprūpē ievietotu bērnu 85,00 *euro* mēnesī.”

2. Saistošie noteikumi stājas spēkā 2026. gada 1. janvārī.

Komitejas priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

Gundars Važa

Viedokļa iesniegšana

Aicinām viedokļus par saistošo noteikumu “Par grozījumiem Tukuma novada domes 2023. gada 30. novembra saistošajos noteikumos Nr. 27 “Par ārpusģimenes aprūpes un sociālo garantiju nodrošināšanu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem Tukuma novada pašvaldībā”” projektu iesniegt līdz 2025. gada 7 jūlija. plkst. 18.00, nosūtot tos uz e-pasta adresi saistosie@tukums.lv ar norādi “SN – aprūpe”. Pēc norādītā termiņa saņemtie viedokļi netiks izskatīti!

Nosūtot viedokli, papildus saistošo noteikumu nosaukumam, par kuru viedoklis tiek izteikts, fiziska persona norāda savu vārdu, uzvārdu, deklarēto dzīvesvietu, faktisko dzīvesvietu (ja tā atšķiras no deklarētās), bet juridiska persona norāda nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, likumisko pārstāvi.

Viedoklis, kura iesniedzējs nav identificējams, kura saturs nav attiecināms uz konkrēto saistošo noteikumu projekta tekstu vai nav saprotams, par kuru saistošo noteikumu projektu tas izteikts, vai viedoklis, kura saturs ir objektīvi nesaprotams vai aizskarošs, netiek ņemts vērā.

Saņemtie viedokļi par saistošo noteikumu projektu tiek apkopoti un atspoguļoti saistošo noteikumu projekta paskaidrojuma rakstā, norādot vērā ņemtus viedokļus, vērā neņemtos viedokļus un pamatojumu.